Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5231300 – Пенсия иши
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ЎзР ОЎМТВ
Буйрук № 744
«25» 08 2018 йил

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

– Тошкент молия институти;

– Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018 йил «28» август даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		Бет
1.	***5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи**	**4**
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.2.	*5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	4
2.	***5231300 – Пенсия иши бакалавриат* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар**	**6**
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	*5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	6
3.	***5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар**	**8**
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2.	*5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши малакавий амалиётига қўйиладиган умумий талаблар...............	10
3.3.	*5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	12

1. *5231300 – Пенсия иши*
бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи

5231300 – Пенсия иши таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга "бакалавр" малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака (даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака (даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриатнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби ***5231300 – Пенсия иши*** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиши бўйича фан, техника ва ижтимоий-иқтисодий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул бўлган олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув-услубий бўлим бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи якуний давлат аттестация комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5231300 – Пенсия иши бакалавриат таълим йўналиши иқтисод соҳасидаги йўналиш бўлиб, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг иқтисодий-ҳуқуқий ва ташкилий асослари, вазифа ва функциялари, даромадлари ва харажатлари, давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш, жамғариб бориладиган пенсия таъминоти ҳамда ижтимоий нафақалар билан боғлиқ масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар киритилиши мумкин.

1.2.2. *5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари бўлиб:

– Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий бўлинмалари;

– Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва ҳудудий бошқармалари;

– Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва ҳудудий бошқармалари;

– Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки ва ҳудудий бошқармалари;

– ижтимоий соҳа муассасалари, ташкилотлари ва уларнинг юқори бошқарув органлари;

– давлат мақсадли жамғармалари;

– давлат ва маҳаллий бошқарув органлари;

– турли мулк шаклидаги корхона ва ташкилотлар;

– молия-банк соҳасида хизмат кўрсатувчи муассасалар;

– молия-кредит бозорида фаолият юритувчи муассасалар ҳисобланади.

***5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:**

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия таъминотини ташкил этиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджетлари лойиҳасини тузиш, уларнинг молиявий ресурслари ҳажми ва шаклланиш манбаларини аниқлаш, молиявий-иқтисодий кўрсаткичларини таҳлил қилиш;

– ижтимоий соҳа муассасалари ва ташкилотларининг молиявий-хўжалик фаолиятини ташкил этиш, таҳлил қилиш ва самарали бошқариш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш;

– давлат пенсиялари ва ижтимоий нафақаларни тайинлаш, ҳисоблаш ва тўлашни ташкил этиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджети ижросини ташкил этиш, улар бюджетлари прогнозларини ишлаб чиқиш ва харажатларини режалаштириш;

– пенсия таъминоти тизимидаги ислоҳотларнинг асосий йўналишлари ва уларни амалга ошириш механизмларини ишлаб чиқиш;

– пенсия тизими фаолияти бўйича илғор халқаро тажрибаларни таҳлил қилиш ва хусусий пенсия фондларини ташкил этишнинг ҳуқуқий асосларини шакллантириш ва такомиллаштириш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари фаолияти самарадорлиги юзасидан хулосалар чиқариш ва унга баҳо бериш.

1.2.3. *5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

– молиявий-иқтисодий;

– ҳисоб, таҳлил ва назорат;

– ташкилий-бошқарув;

– илмий-тадқиқот;

– педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида).

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5231300 – Пенсия иши бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин *иқтисодиёт соҳаларини қамраб олувчи* тегишли магистратура мутахассисликлари бўйича белгиланган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин. Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. *5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

– дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши;

– гуманитар ва табиий-илмий фанлар асосларини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

– табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

– ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

– тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

– янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

– соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътикодга, ўзини жисмоний чиниқтириш ўқув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

– таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

– тегишли бакалавриат таълим йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

– кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. *5231300 – Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Молиявий-иқтисодий фаолиятда:

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимини бошқариш, бюджет-солиқ соҳасини ислоҳ қилиш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунларидан, ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларидан фойдалана олиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджетларининг асосий иқтисодий кўрсаткичларини, пенсия ва ижтимоий нафақаларни ҳисоб-китоб қилиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджетлари прогнозларини ишлаб чиқиш мақсадида молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини (математик моделлаштириш, эконометрик прогнозлаш, эксперт баҳолари, турли хил сценарийлар, стохастик усуллар) қўллаш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджети ресурсларининг ҳажми ва шаклланиш манбаларини аниқлаш бўйича ҳисоб-китобларни юритиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия тизимига оид маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия тизими бўйича иқтисодий кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия тизимига оид кўрсаткичлар динамикаси ва уларнинг ўзгариш тенденцияларини таҳлил қилиш;

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия тизимига доир молиявий ва статистик ҳисоботларини тузиш ҳамда уларни таҳлил қилиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджетларини ижро этишда бюджет ҳисобини юритиш ва ташкил этиш, халқаро стандартлар асосида бюджет ҳисоботини шакллантириш ва тақдим этиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджетлари прогнозларини тузиш ва харажатларини режалаштириш учун бухгалтерия, молиявий ва бошқа ахборотларни таҳлил қилиш ва шарҳлаш;

– давлат пенсия таъминоти ва жамғариб бориладиган пенсия тизимидаги илғор халқаро тажрибаларни миллий иктисодиётга татбиқ қилиш;

– давлат бюджетидан тўланадиган ижтимоий нафақалар таркиби ва динамикасини таҳлил қилиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва бошқа мақсадли давлат жамғармалари бюджетлари ижросини таъминлашда молиявий назорат юритиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ва давлат бюджетидан ажратиладиган ижтимоий нафақалар ҳамда жамғариб бориладиган пенсия ҳисобварақлардаги маблағлар сарфини мониторинг қилиш;

– давлат пенсия таъминоти ва жамгариб бориладиган пенсия тизимида дастурий мажмуалар ва интернет технологияларидан самарали фойдаланиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.***

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

– корпоратив бошқарувнинг тартиб ва тамойилларини билиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг фаолиятини ташкил қилиш ва самарали бошқариш;

– пенсия ишини ташкил этиш учун зарур бўлган шарт-шароитларни яратиш ва молиявий ресурсларни режалаштириш;

– пенсия амалиётида юз берган муаммоларни ечиш йўлларини излаш, илғор тажриба ва синалган усулларни амалиётга татбиқ этиш;

– пенсионерлар ва ижтимоий нафақа олувчиларнинг ҳуқуқи бузилиши масалалари бўйича мурожаатларини кўриб чиқиш ва улар юзасидан қонуний тартибда қарорлар қабул қилиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси даромадлари ва харажатлари ижросини ташкил этиш, улар тақчиллигини қоплаш манбаларини жалб қилиш бўйича иш юритиш;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси бюджетини ўрнатилган тартибда касса ижросини амалга ошириш;

– жамғариб бориладиган пенсия тизимида самарали фаолият юритиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

– илмий-тадқиқот ишларни амалга оширишда пенсия тизимининг ривожланиш кўрсаткичларига баҳо бериш, соҳада амалга оширилаётган ислоҳотларнинг устувор йўналишлари моҳиятини тушуниш ҳамда аниқланган муаммолар ечимини ишлаб чиқиш;

– илмий-тадқиқот ишларни амалга оширишда соҳа хусусиятларидан келиб чиқиб, инновацион услубларни қўллай олиш;

– интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;

– тадқиқот мавзуси доирасида илмий-амалий маълумотларни йиғиш, таҳлил қилиш ва уларни тизимлаштириш;

– илмий-тадқиқот натижалари ва янгиликларни амалиётга татбиқ этиш юзасидан асосланган таклифлар лойиҳасини ишлаб чиқиш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида):

– умумий ўрта, ўрта махсус касб-ҳунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича иқтисодий фанлардан назарий-амалий машғулотларни ўтказиш;

– ўқув жараёнини ташкил этишга кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок қилиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

– ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик таъминотни шакллантириш, тузиш ва уларни татбиқ этиш;

– мустақил таълим ва ижодий ёндашув асосида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасида ўз салоҳиятини узлуксиз равишда ошириб бориш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.***

3. *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5231300 – Пенсия иши бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

– гуманитар ва табиий-илмий;
– умумкасбий;
– ихтисослик;
– қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малакавий амалиётлар ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилган ҳолда таянч олий таълим муассасаси томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки таркибига киритилган биринчи еттита фанга қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Иқтисодиётда умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда иқтисодчилар учун математик усулларни, ахборот технологиялари орқали маълумотлар тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш, эконометрик таҳлилларни олиб бориш усулларини билишнинг иқтисодиёт соҳасидаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни ҳамда иқтисод таълим соҳаси учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши лозим.

Мазкур блокнинг бошқа фанлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар:

– ахборот комплекслари, ахборот тизимлари, иқтисодиётда қўлланиладиган дастурий таъминотлар орқали соҳанинг самарадорлигини оширишни тизимли ўрганиши;

– математиканинг чизиқли алгебра, математик анализ, дифференциал ва интеграл ҳисоб ҳамда дифференциал ва чекли айирмали тенгламалар ёрдамида ижтимоий-иқтисодий соҳада қўлланилаётган моделларни тизимли ўрганиши;

– иқтисодий жараён ва ҳодисалар ҳақида маълумотларни олиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва баҳолашни билиши;

– иқтисодий объектлар ва жараёнларнинг миқдорий ўзаро боғлиқлигини математик ва статистик методлар ва моделлар ёрдамида ўрганиши лозим.

Умумкасбий фанлар блоки:

– таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий билим ва кўникмаларни шакллантириши;

– шахснинг характери, темпераменти, қобилияти ва иқтидорига кўра, касбга доир билим, кўникма, малакани эгаллаши ва уни ривожлантириши;

– иқтисодий қонунлар ва категориялар, иқтисодий жараён ва ҳодисалар моҳиятини тушуниш, иқтисодиётни бозор тамойиллари асосида ислоҳ қилиш механизмларини билиши;

– микроиқтисодиётнинг асосий категориялари, макроиқтисодий кўрсаткичлар, уларни ҳисоблаш орқали пул-кредит, бюджет-солиқ ва ташқи иқтисодий сиёсатни амалга ошириш, корпоратив бошқарув тизимида қарорларни қабул қилиш юзасидан кўникмаларини шакллантириши;

– статистика амалиётида қўлланиладиган иқтисодий кўрсаткичлардан фойдаланиш;

– менежмент ва маркетинг асосларини билиши, функция, усул ва тамойилларини чуқур ўрганиши, қарорларни қабул қилиш ва улар ижросининг назоратини олиб бориши;

– бухгалтерия ҳисоби усуллари юзасидан тасаввурга эга бўлиши, ҳисоб сиёсатини юритиш ва молиявий ҳисоботни тузиш кўникмаларига эга бўлиши;

– иқтисодиёт субъектларининг молиявий ҳолатини таҳлил қилиш ҳамда молиявий кўрсаткичларини аниқлаши;

– аудиторлик текширувини ўтказиш усулларини билиши ҳамда аудиторлик хулосаси ва ҳисоботини тузиши;

– солиқлар ва солиққа тортишнинг асосларини, тамойилларини, усулларини, объектларини, турларини, уларнинг бюджет даромадларини шакллантиришдаги ва иқтисодиётни тартибга солишдаги ўрнини, солиқларни ундириш тартибини билиши;

– суғуртанинг мазмун-моҳияти, шакллари, суғурта фаолияти классификатори ва суғуртанинг норматив асослари ҳамда суғурта бозори субъектлари фаолиятининг назарий ва амалий жиҳатларини билиши;

– бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва юритиш, ҳисоб хужжатлари ва регистрлари ҳамда молиявий ҳисобот тузишни билиши лозим;

Ихтисослик фанлар блоки:

– соҳа бўйича махсус билимларни, касбий фаолият кўникмалари ва малакаларини шакллантириши;

– фуқароларнинг давлат пенсия таъминотига тааллуқли ҳуқуқларини, давлат пенсияларининг турларини, пенсияларни ва иш ҳақини ҳисоблаб чиқиш тартибини, имтиёзли шартлардаги пенсиялар ва пенсияларга устама ҳақларни, иш стажини ҳисоблаб чиқариш, пенсияларни тайинлаш, қайта ҳисоблаш ва тўлаш тартибини, пенсия тайинлаш учун зарур бўлган ҳужжатларни тақдим этиш ҳамда пенсиялар тайинлаш учун иш стажини ҳисоблаб чиқиш ва тасдиқлаш тартибини, пенсияларни ҳисоблаш, тайинлаш, пенсияларни бир туридан бошқа турига ўтказиш, пенсияларни қайта ҳисоб-китоб қилиш ва тўлаш тартибини, ички ишлар органлари ходимларига пенсия ва нафақа тайинлаш ҳамда тўлаш тартибини, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси бюджетини тузиш, тасдиқлаш ва ижро этишни, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси даромадлари ва харажатларини, жамғариб бориладиган пенсия таъминотини ўрганиши;

– давлат мақсадли ва бюджетдан ташқари фондларнинг ижтимоий-иқтисодий мазмуни ва аҳамиятини, Пенсия жамғармаси, Йўл жамғармаси, Давлат мулкини хусусийлаштиришдан тушган маблағлар жамғармаси, Бандликка кўмаклашиш давлат жамғармаси, Таълим ва тиббиёт тизимига йўналтирилган давлат мақсадли жамғармаси, Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш жамғармаси, Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси ва бошқа бюджетдан ташқари давлат жамғармалари, хорижий мамлакатларда давлат мақсадли ва

бюджетдан ташқари жамғармалари молиявий фаолиятини ташкил этиш жараёнини ва таҳлил этиш усулларини билиши;

– давлат пенсия таъминотида ахборот тизимининг хусусиятлари, турлари ва ҳуқуқий-меъёрий асослари, давлат пенсия таъминоти тизимида интерактив хизматлар, ахборот тизимидан самарали фойдаланиш, замонавий ахборот-коммуникация технологияларини фаол жорий этиш ва ривожлантириш жараёнларини билиши, пенсия ишининг дастурий таъминотлари ва улар билан ишлаш, ҳисоботларни тайёрлаш ва таҳлил қилиш кўникмасига эга бўлиши;

– пенсия тизимларининг вужудга келиши ва ривожланиши тарихи, жаҳонда пенсия тизимлари моделлари, тараққий этган мамлакатларнинг пенсия тизимлари, ривожланаётган мамлакатларнинг пенсия тизимлари тажрибалари, нодавлат пенсия таъминоти тизими, чет эл мамлакатларида ижтимоий фондлар фаолиятини билиши;

– молиянинг мазмун-моҳияти, молиявий муносабатларни самарали ташкил этишнинг назарий-амалий жиҳатлари, молиявий назорат ва молиявий рискларни бошқариш усулларини билиши;

– пул ва банк назарияси, амалиёти ва тадрижий ривожланиш босқичлари ҳамда истиқболини, марказий банк ва тижорат банкларининг функционал мақсади ва ташкилий тузилишини билиши, актив ва пассив банк операцияларини қўллай олиши;

– инвестиция фаолиятни ташкил этиш, хорижий инвестицияларни жалб қилиш, инвестиция муҳити ва инвестиция сиёсатининг хусусиятлари, инвестиция лойиҳалари самарадорлигини баҳолаш ва молиялаштириш, инновация ва инновация фаолиятини бошқариш, илмий-техника ютуқлари ва илғор тажрибалардан фойдаланиш кўникмаларига эга бўлиши;

– таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Қўшимча фанлар блоки:

– таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

– таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва иқтисодий жараёнлар жадал ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг мослашувчан бўлишини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар олий таълим муассасаси Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши малакавий амалиётига қўйиладиган умумий талаблар.

Малакавий амалиёт ўқув жараёнининг назарий билимларни мустаҳкамлаш, амалий кўникма ва уқув ҳосил қилиш, ўқув режалари ва фанлар дастурларнинг маълум (якуний) қисмидаги мавзу бўйича материаллар тўплаш учун ўтказиладиган бир қисми ҳисобланади.

5231300 – Пенсия иши бакалавриат таълим йўналишининг малакавий амалиёти ихтисослик фанларининг назарий қисмини мустаҳкамлаш учун зарур бўлган, ўқиш жараёнининг бевосита ишлаб чиқариш (хизмат кўрсатиш) шароитларида, яъни бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий бўлинмаларида ҳамда акциядорлик тижорат Халқ банки ва худудий бошқармаларида ўтказилади.

5231300 – Пенсия иши бакалавриат таълим йўналишида малакавий амалиёт қуйидаги босқичларда малакавий амалиётни ўташ дастури асосида амалга оширилади:

– ўқув-танишув амалиёти;
– ишлаб чиқариш амалиёти;
– битирув малакавий иши олди амалиёти.

Ўқув-танишув амалиёти:

– талабаларнинг келажакдаги касбий фаолият ҳақида бошлангич маълумотларни олиш ҳамда ихтисослик фанларидан олган назарий билимларини мустаҳкамлашни;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий бўлинмаларининг ташкилий тузилишини, иш фаолиятини ўрганиш ва улар асосида назарий билимларини амалиётга татбиқ этишни;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий бўлинмаларининг умумий фаолиятида ва жамоат ишларида мунтазам иштирок этиб боришни;

– ижтимоий таъминот тизими ва унда бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг ўрнини;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий бўлинмаларида иш юритиш ва ҳужжатлар билан ишлаш ҳамда ҳисоботлар тузишни;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий бўлинмаларида ахборот-коммуникацион технологиялардан фойдаланишни назарда тутади.

Ишлаб чиқариш амалиёти:

– ихтисослик фанлари мавзулари бўйича материаллар тўплаш, назарий билимларини амалиёт билан боғлаш, мустаҳкамлаш, амалий кўникма ва ўқув ҳосил қилиш, йўналиши бўйича зарур лаёқатга ва амалий иш тажрибасига эга бўлишни;

– фуқароларнинг пенсия таъминотини амалга оширишда бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва унинг ҳудудий (вилоят, шаҳар, туман) бўлинмаларининг ўрни, ташкилий тузилиши ва вазифаларини;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси даромадларини шакллантириш манбалари ҳамда пенсиялар, ижтимоий нафақалар, компенсация тўловлари ва бошқа тўловларни молиялаштириш амалиёти таҳлилини;

– давлат пенсияларининг турлари, уларни тайинлаш, ҳисоблаш ва тўлаш амалиёти таҳлилини;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси фаолияти назоратини назарда тутади.

Битирув малакавий иши олди амалиёти:

– ихтисослик фанларидан олган назарий билимларини чуқурлаштириш ва амалий фаолият доирасида мустаҳкамлаш, битирув малакавий ишининг мавзуси бўйича материаллар тўплаш ва қайта ишлаш асосида амалий кўникма ҳосил қилишни;

– давлат пенсия таъминотининг ҳуқуқий-меъёрий асослари ва унинг таҳлилини;

– ёшга доир, ногиронлик ва боқувчисини йўқотганлик пенсияларини тайинлаш тартиби ва амалиётини;

– имтиёзли шартларда пенсияга чиқиш тартиби ва амалиётини;

– бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси томонидан ижтимоий нафақаларни тайинлаш ва тўлаш тартиби амалиётини;

– бола туғилгани учун, қўшимча дам олиш куни учун ва дафн этиш маросими учун нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби амалиётини;

– бюджетдан ташқари Пенсия ва нафақаларни расмийлаштириш, ҳужжатларни юритиш ва тўлаш амалиётини;

– давлат пенсия таъминотида ахборот-коммуникация тизимини назарда тутади.

Битирув малакавий ишига қўйиладиган талаблар:

Талабаларнинг битирув малакавий иши мавзуси ОТМ буйруғи билан расмийлаштирилади.

Битирув малакавий иши мавзулари соҳанинг ривожланиш стратегияси, шунингдек, фан-технологиялар ва иқтисодиётдаги ўзгаришлар ҳамда кадрлар буюртмачиларининг талабларини инобатга олган ҳолда ОТМнинг бакалаврлар тайёрловчи кафедраси томонидан белгиланади.

Битирув малакавий иш мавзулари илмий-назарий ёки назарий-амалий йўналишида бўлиши мумкин.

Битирув малакавий иш топшириғи учинчи курснинг иккинчи ярим йиллиги давомида талабалар эътиборига етказилади ҳамда мавзуларнинг танлови амалга оширилади. Битирув малакавий иши малака талабида белгиланган вақт давомида бажарилади.

Битирув малакавий ишининг мазмуни, хажми ва тузилмасига бўлган талаблар битирувчиларнинг якуний давлат аттестацияси ўтказиш ҳақидаги Низом асосида кафедра томонидан белгиланади.

Малакавий амалиётни ўташ муддатлари ўқув режаси графигида мувофиқлаштирилган. Унинг якунида талаба дастур доирасида бажарган ишлари бўйича ҳисобот тайёрлайди ҳамда кафедра таркибидан шакллантирилган комиссия олдида уни ҳимоя қилади.

Талабанинг илмий-тадқиқот иши унда касбий компетенцияни шакллантириш ва мустаҳкамлашга кўмаклашади. Битирувчи кафедранинг илмий фаолиятида фаол иштирок этиши, курс ишлари, малакавий амалиёт мақсадли бажарилиши ва узвий равишда битирув малакавий ишининг асосий манбаси бўлишини назарда тутади.

Талабалар илмий-тадқиқот ишини ташкил этиш юзасидан қуйидаги шарт-шароит таъминланиши керак: илмий ишларнинг мавзулари рўйхати билан талабаларни ўз вақтида хабардор қилиш; кадр тайёрловчи факультет (кафедра)нинг илмий мавзуси бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариши учун талабаларни белгиланган меъёр даражасида таъминлаш; ОТМнинг ахборот ресурс марказида мустақил илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш учун зарур шарт-шароитни яратиш; талабалар илмий-амалий конференцияларини ташкил қилиш.

3.3. *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

- назарий таълим – 58,8 %;
- малакавий амалиёт – 14,7 %;
- аттестациялар – 8,8 %;
- битирув малакавий иши – 2,0 %;
- таътил – 15,7 %.

Назарий таълим ҳажми фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

- гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки – 25,64 %;
- умумкасбий фанлар – 40,28 %;
- ихтисослик фанлар – 28,83 %;
- қўшимча фанлар – 5,25 %;

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 – 9 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7 Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

ўқув режа, фан дастури, олий таълим муассасаси, малака талаб, якуний давлат аттестацияси, аккредитация, назарий таълим, умумкасбий фанлар, малакавий амалиёт, битирув малакавий иш, бакалавриат таълим йўналиши, мустақил таълим, илмий-тадкиқот иш, педагогик фаолият, касб фаолияти, бакалавриат таълим йўналиши, пенсия иши, бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси, давлат мақсадли жамғармалари, даромадлар, харажатлар, давлат пенсиялари, пенсияларни ҳисоблаш, пенсияларни тайинлаш, пенсияларни тўлаш, жамғариб бориладиган пенсия таъминоти, ижтимоий нафақалар, ижтимоий соҳа муассасалари, молия, банк, инвестиция, суғурта, солиқлар ва солиққа тортиш, молия-кредит бозори, Халқ банки, иқтисодиёт соҳалари, дастурий мажмуалар, корпоратив бошқарув, пенсия амалиёти, пенсионер, пенсия таъминоти назорати, интернет технологиялари, ахборот тизимлари, пенсия тизимлари, ихтисослик фанлари.

Илова

5231300 – Пенсия иши таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т/р	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юклама-нинг ҳажми, соат-ларда
1.00	**Гуманитар ва табиий-илмий фанлар**	**1662**
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
1.08	Иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	172
1.09	Иқтисодчилар учун математика	348
1.10	Эконометрика	90
1.11	*Танлов фанлари*	70
2.00	**Умумкасбий фанлар**	**2610**
2.01	Касбий психология	100
2.01	Иқтисодиёт назарияси	328
2.02	Микроиқтисодиёт. Макроиқтисодиёт	268
	Статистика	236
2.03	Менежмент. Маркетинг	200
2.04	Молиявий ва бошқарув ҳисоби	236
2.05	Молиявий таҳлил	224
2.06	Аудит	236
2.07	Соликлар ва соликка тортиш	224
2.08	Суғурта назарияси ва амалиёти	224
2.09	Бюджет ҳисоби	126
2.10	*Танлов фанлари*	208
3.00	**Ихтисослик фанлари**	**1868**
3.01	Пенсия иши	638
3.02	Давлат мақсадли ва бюджетдан ташқари жамғармалар	196
3.03	Пенсия ишининг дастурий таъминоти	90
3.04	Чет мамлакатлар пенсия тизими	128
3.05	Молия	228
3.06	Пул ва банклар	*228*
3.07	Инвестиция ва инновациялар	166
3.08	*Танлов фанлари*	194
4.00	**Қўшимча фанлар**	**340**
	Жами	**6480**
	Малакавий амалиёт	1620
	Битирув малакавий иши	216
	Аттестациялар	972
	Жами	**2808**
	Ҳаммаси	**9288**

Изох:

1. Олий таълим муассасаси ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олади.

2. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари қўшимча фанлар блокининг соатлари ҳисобига, ҳарбий йиғин эса таътил вақти ҳисобига ўтказилади. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари ўтказилмайдиган ҳолларда меҳнат бозори ва кадрлар буюртмачиларининг талабларига мослашувчанлиги ва ҳаракатчанлигини таъминлаш учун олий таълим муассасаси кенгашининг қарори билан фойдаланилади.

3. Ўқув режа асосида олий таълим муассасаси ҳар йили ишчи ўқув режасини тузади. Бунда олий таълим муассасасига талабалар юкламасининг ҳафталик ҳажмини сақлаган ҳолда ўқув фанлари блоки ҳажмини 5 фоизгача, блоклар таркибидаги фанлар ҳажмини 10 фоизгача ўзгартириш ҳамда аудитория юкламасининг умумий ҳажмини сақлаган ҳолда, айрим семестрларда ҳафталик юкламалар ҳажмини эркин белгилаш ҳуқуқи берилади.

4. Талаба билимини баҳолаш рейтинг тизимига мувофиқ ўқув жараёни давомида амалга оширилади.

5. Битирув малакавий ишини бажариш муддатлари таркибига уни ҳимоя қилиш ҳам киритилади.

6. Хорижий тил фанининг охирги семестрларида битирувчи курслар учун қўшимча фанлар блоки ва танлов фанлари соатлари ҳисобидан ҳар ҳафтада 2 соатдан "Амалий инглиз тили" фани ўқитилади.

7. *Жисмоний тарбия ва спорт фани таркибида "Валеология асослари" курсидан 10 соат ҳажмда маъруза, 8 соат ҳажмда амалий машғулот ўқитилиши кўзда тутилади.

8. Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

9. Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

"Пенсия иши" кафедраси мудири Б. Маматов

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент молия институти

Ректор _____________ **Н.Х.Хайдаров**

201_ йил «_____» _____________

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи директорининг ўринбосари _____________ **Ш.З.Давронов**

201_ йил «_____» _________

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини Ривожлантириш маркази

Директор _____________**проф. Б.Ҳ.Раҳимов**

201_ йил «_____» _____________

Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки Раиси

_____________ **А.Н.Абдуллаев**

201_ йил «_____» ___________

Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ректори

_____________ **А.Р.Марахимов**

201_ йил «_____» ___________

– *Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кад
ьмолчиларининг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблар
(касбий компетентлик талаблари)

к (идора)нинг (корхона)лари чи кадр панаётган риат таълим налиши номи	Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладига малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
3	4
Пенсия иши	Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак: – давлат пенсия тизими соҳасидаги касбий билимларни амалда қўллаш; – пенсия таъминоти тизимига доир ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлар мазмуни ва моҳиятини билиш, пенс қонунчилигини чуқур ўзлаштириш; – давлат пенсия тизими соҳасида қарорлар қабул қилишда иштирок этиш; – фан ва техниканинг замонавий ривожланиши шароитларида пенсия тизими соҳасидаги янги билим эгаллаш; – пенсия тизими соҳасидаги махсус дастурий воситаларни амалда қўллаш; – ўз билими ва маҳоратларидан пенсия таъминоти тизими хизматларининг юқори сифатини та бошқаришда фойдаланиш; – пенсия тизими фаолияти натижаларини тўғри баҳолай олиш; – пенсия тизимининг асосий иқтисодий, ижтимоий, демографик кўрсаткичларини ҳисоб-китоб қили дастлабки маълумотларни тайёрлаш; – бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси бюджетини прогнозлаш мақсадида молиявий кўрсаткичлар усулларидан (математик моделлаштириш, эконометрик прогнозлаш усуллар) фойдаланиб, амалда қўллаш; – пенсия тизими молиявий ресурсларининг ҳажми ва шаклланиш манбаларини аниқлаш бўйича ҳисо юритиш; – бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси бюджети лойиҳасини тузишда қатнашиш; – фуқароларга пенсиялар, ижтимоий нафақалар, компенсация тўловлари ва бошқа тўловларни тай миқдорларини қайта ҳисоблаб чиқиш; – пенсиялар ва ижтимоий нафақаларни тайинлаш ва қайта ҳисоблаб чиқиш учун зарур бўлган ҳужжа қилиш ва уларни қонун ҳужжатларига мувофиқ расмийлаштириш; – пенсиялар ва ижтимоий нафақаларни тайинлаш учун юридик шахслар ва фуқаролар томонидан та

	ҳужжатларни белгиланган тартибда тайёрлаш, кўриб чиқиш ва текшириш; – пенсиялар тайинлаш бўйича комиссиялар қарорлари асосида қонун ҳужжатларида белгиланг пенсияларни тайинлаш ва уларни қайта ҳисоблаб чиқиш; – пенсиялар ва ижтимоий нафақалар тайинлаш учун ҳужжатларни расмийлаштиришнинг қонун ҳ белгиланган тартибига риоя этилишини назорат қилиш; – корхона ва ташкилотларнинг пенсиялар, давлат ижтимоий суғуртаси бўйича нафақалар олиш ҳуқуқи ҳужжатларнинг ишончлилигини текшириш; – пенсиялар ва ижтимоий нафақаларни ҳисоблаб чиқиш бўйича операцияларни амалга ошириш ва у юзасидан топшириқларни расмийлаштириш; – банклар томонидан пенсиялар ва ижтимоий нафақаларнинг ўз вақтида ва тўғри етказиб берилиши ҳам юзасидан мониторинг қилиш ва назоратни амалга ошириш; – фуқароларга бола туғилганда бериладиган нафақалар ва дафн маросими нафақаларини ҳисоблаш; – бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси бюджетидан амалга ошириладиган тўловларга х молиялаштириш тартибларини билиш; – пенсия таъминотининг ягона ахборот тизимидан самарали фойдаланиш; – бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси тизимида "WS Personal" дастури; "SMS-pensiya" ахборот тиз жамғармасининг – pfru.uz – расмий веб-сайти; Пенсия жамғармаси тизимида ташкил этилган "Ишонч теле "PK Pensiya" дастурий мажмуида ишлаш кўникмаларига эга бўлиш; – жамғариб бориладиган пенсия таъминоти тизимида ишлаш; – пенсия тизими соҳасига оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқишда қатнашиш пенсия таъминоти масалалари бўйича замонавий назарий ишланмаларни ва хорижий тажрибани ўрганиш; – пенсия тизими соҳасида иш сифати учун масъулиятни ҳис қилиш, ўз билими ва маҳоратидан сифатн бўйича фойдалана олиш; – пенсия тизими соҳасига оид муаммоларни еча олиш; – илмий манбаларга асосланган ҳолда пенсия тизимида инновацион ва фундаментал тадқиқотлар оли бошқалар.

н Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари
амғармаси ижро этувчи директорининг ўринбосари Ш.З. Давр

молия институтининг
ари бўйича проректори И.Н.Қўзиев

Тошкент молия институтининг *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаб ва ўқув режани ишлаб чиқувчилар ҳамда кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри **“___” __________201__ й.**

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи директорининг ўринбосари Ш.Давронов, Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки Раиси А.Абдуллаев ва Тошкент молия институтининг ўқув ишлари бўйича проректори И.Қўзиев, мазкур келишув далолатномасини қуйидагилар ҳақида туздик:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III қисми, 2018 йил 4 июндаги “2018-2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарорларида ҳамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари ҳамда тегишли соҳа ва тармоқлар бўйича кадрлар истеъмолчилари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ таълим йўналиши бўйича малака талаб ва ўқув режа ишлаб чиқилган.

2. *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаб ва ўқув режани ишлаб чиқишда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини Ривожлантириш маркази, Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ва Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки мутахассисларининг фикр-мулоҳазалари эътиборга олинган.

3. Асосий кадр истеъмолчи сифатида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси мутахассисларининг таклифлари *5231300 – Пенсия иши* бакалавриат таълим

Тошкент молия институтида 230000-Иқтисод таълим соҳаси бўйича ишлаб чиқилган 5231300 – “Пенсия иши” бакалавриат таълим йўналиши ва 5А231301 – “Пенсия иши” магистратура мутахассислигининг малака талабларига

Т А Қ Р И З

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III-қисми, 2017 йил 5 майдаги “2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-2955-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт сохалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-3151-сонли Қарорларида ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари ҳамда тегишли соха ва тармоқлар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2017 йил, 30-май 356-сонли “2017-2018 йил учун ўқув режа ва фан дастурларини тайёрлаш тўғрисида”ги буйруғи билан тасдиқланган жадвалга мувофиқ:

– Тошкент молия институти “Пенсия иши” кафедраси томонидан “Пенсия иши” бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассислигининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари халқаро тажрибалар ўрганилган холда ишлаб чиқилди;

– ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалар турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлдиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ва Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди;

– турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассисларининг таклифлари асосида тегишли қўшимча ва ўзгартиришлар киритилган малака талаблари ва ўқув режалари Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар муҳокамасидан ўтказилди ва ўрнатилган тартибда тасдиққа олиб чиқилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишда давлат таълим стандартини ишлаб чиқиш асослари, қўлланиш соҳаси, атамалар, таърифлар, қисқартмалар, йўналишнинг тавсифи, йўналишнинг касбий фаолиятлари тавсифи, бакалавр ва магистрларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган талаблар, бакалавриат таълим дастурларининг мазмуни ва компонентлари, бакалавр ва магистрларнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган

талаблар, таълим дастурларининг татбиқ этилиши, ўқув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар, таълим жараёнини ўқув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари, ўқув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар, кадр тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш, эслатма, иловалар, библиографик маълумотлар, ишлаб чиқувчилар, асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари билан келишилганлигини тасдиқловчи муҳр ва имзолар ўз ифодасини топган.

Тошкент молия институтида 230000-Иқтисод таълим соҳаси бўйича ишлаб чиқилган "Пенсия иши" бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассислигининг малака талаблари тайёрланган бўлиб, ушбу малака талаблари билан танишиш қуйидаги хулосалар қилиш имконини берди:

– тақриз этилаётган малака талаблари мазмунан бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассислиги бўйича юқори малакали ва чуқур билимли мутахассисларни тайёрлашга хизмат қилади;

– мазкур малака талабларида бўлажак кадрларнинг билимлари ва кўникмаларига қўйиладиган талаблар аниқ ва мантиқан тўғри белгилаб берилган;

– малака талаблари илмийлик ва услубиёт талабларини ҳисобга олган, хорижий мамлакатларнинг етакчи университетлари бой тажрибасидан унумли фойдаланилган ҳолда тайёрланган;

– малака талабларини ўқув жараёнига татбиқ этилиши ўқув режасидаги кўрсатилган фанларнинг мақсади ва вазифаларини аниқ белгилаш имконини беради;

– ушбу малака талаблари асосида тайёрланадиган мутахассисларга замонавий билимлар ва касбий маҳорат кўникмаларига эга бўлиши учун тегишли ўқув-услубий замин яратилган.

Малака талаблари дунёнинг етакчи олий ўқув юртларининг илғор тажрибаларини тизимли ва эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилганлиги унинг мазмунида акс этган.

Юқорида билдирилган фикрлардан келиб чиққан ҳолда, 230000-Иқтисод таълим соҳаси бўйича ишлаб чиқилган 5231300 – "Пенсия иши" бакалавриат таълим йўналиши ва 5А231301 – "Пенсия иши" магистратура мутахассислигининг малака талаблари белгиланган талабларга тўлиқ жавоб беради. Таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия институти "Пенсия иши" кафедраси томонидан ишлаб чиқилган "Пенсия иши" бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассислигининг малака талаблари ва ўқув режалар ўрнатилган тартибда тасдиқланиши ва амалиётга татбиқ этилишини мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Тақризчи:
Мирзо Улуғбек номидаги
Ўзбекистон Миллий университети
"Макроиқтисодиёт" кафедраси мудири _[signature]_ **и.ф.д. проф. А.Вахабов**

Вахобов imzosini
tasdiqlayman:
O'z MU KB katta inspektori
2815 29 . 08 2018 yil.

Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича
Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи
Кенгашининг «Иқтисод» Ўқув-услубий бирлашмаси
5-сонли баённомасидан

КЎЧИРМА

2018 йил "7" июнь   Тошкент шахри

Қатнашчилар: проф. Б.Ю.Ходиев – раис, Н.Хайдаров, Г.Захидов, Ш.Мустафакулов, И.Кулиев, Б.Усмонов-масъул котиб, Д.Ахмедов, А.Каримов, З.Адилова, Б.Умурзаков, Ш. Эргашходжаева, З.Мукумов, Н. Йўлдошев, А. Кучаров, А. Жўраев, Т.Маликов, А. Омонов, А. Каримов, Р. Холбеков, З. Умаров, М. Аскаров, Л. Зойиров, А. Аюбжонов, Н.Абдурахмонов, Г. Абдурахмонова, А. Тухлиев, Б. Маматов, Т. Баймуратов, Б. Хакиев, Б.Хотамов, Х.Собиржонов, Ф.Насриддинов, Н. Нематова, М. Аманбоев, Г. Мелибоева

К У Н   Т А Р Т И Б И:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган 2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлари Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастурининг III қисми, 2018 йил 4 июндаги "2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида"ги ПҚ-3769-

сонли, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли Қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5007-сонли топшириғида ҳамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари, ва 2018 йил [illegible] июндаги 87-02-1322-сонли хатига [illegible] мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази, Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари ҳамда тегишли соҳалар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда тайёрлаб киритилган ишчи-гуруҳлар томонидан "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"га мувофиқ бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди.

ЭШИТИЛДИ:

проф. Б.Ю.Ходиев – Ўқув-услубий бирлашма раиси. Мамлакатимизда қабул қилинган "Ҳаракатлар стратегияси"да белгиланган вазифаларни изчил амалга ошириш, Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий-иқтисодий ривожланиш стратегиясидан келиб чиқиб, ижтимоий-иқтисодий ва молиявий соҳаларидаги кадрларга бўлган эҳтиёжидан келиб чиқиб олий таълим тизимида ҳам жиддий ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Бунда олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторини қайта кўриб чиқиш, жаҳон тажрибасидан келиб чиқиб ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда таълим йўналишлари

(мутахассисликлари)нинг тегишли соҳаларга мувофиқлик нуқтаи назаридан унификациясидан ва ўқув режаларидаги фан блоклари ҳажмларидан, фанлар таркиби ўзаро мувофиқлаштирилган. Шундан келиб чиқиб, таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида махсус ишчи гуруҳ аъзолари томонидан таълим йўналиши (мутахассислик)ларининг малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаси ишлаб чиқилган. Ушбу кадрлар истеъмолчилари, [illegible], турдош олий таълим муассасаларидан тақриздан ўтказилган.

Мухтарам кенгаш иштирокчилари, Сизлардан ушбу тақдим этилган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислик)ларининг малака талаблари ва ўқув режаларини атрофлича муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. **Проф. Н.Хайдаров** – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, инновацион ривожланиш иқтисодиёт соҳаларининг [illegible] модернизация [illegible] жараёнида [illegible] олий таълим тизимига жадал жорий этилишига [illegible], таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини халқаро амалиётнинг академик стандартлари билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узлуксизлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилган.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, олий таълим муассасаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур назарий билим ҳамда амалий кўникмаларни пухта эгаллаган, рақобатбардош кадрларни тайёрлашга мўлжалланган. Шундан келиб чиқиб, ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллашимиз ва тасдиқлашларингизни сўрайман.

2. **проф. А.Кумаров, проф. А.Жўраев, доц.Б.Маматов, доц.А.Омонов ва бошқа ўқув-услубий бирлашма аъзолари** ҳам сўзга чиқиб, Тошкент молия институти етакчилигида турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ҳамда кадрлар буюртмачилари иштирокида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари белгиланган талаблар асосида тайёрланган, ҳамда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислоҳотлар инобатга олинганлигини таъкидладилар.

Шунинг [illegible] таянч ОТМ сифатида Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун [illegible].

3. **Доц. Б.Усмонов** – Ўқув-услубий бирлашма котиби. Тошкент молия институти етакчилигида турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари иштирокида ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган. Уларни ишлаб чиқишда жаҳоннинг ривожланган мамлакатларининг тажрибалари инобатга олинган. Шунга кўра,

муҳокамага қўйилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларининг мазмунлари ва тасдиқлаш мақсадга мувофиқ деб ҳисобланади.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг янгиланган Классификаторига мувофиқ равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини "Иқтисод" ўқув-услубий бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўраймиз.

Т/р	Бакалавриат таълим йўналиши ва мутахассислик номи		Бакалавриат таълим йўналиши 5 босқич	Магистратура мутахассисликлари 5А босқич
1	Таълим йўналиши:	Молия	5230600	
	Мутахассислик:	Давлат ва жамоат молиялари		5A230601
		Корпоратив молия [illegible]		5A230602
		Инвестицияларни молиялаштириш (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230603
		Халқаро молия		5A230604
2	Таълим йўналиши:	Банк иши	5230700	
	Мутахассислик:	Банк иши (фаолият соҳалари бўйича)		5A230701
		Банк ҳисоби ва аудит		5A230702
3	Таълим йўналиши:	Солиқлар ва солиққа тортиш	5230800	
4	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	5230900	
	Мутахассислик:	Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230901
		Аудит (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230902
		Бюджет ҳисоби ва назорати		5A230903
5	Таълим йўналиши:	Суғурта иши	5231200	
	Мутахассислик:	Суғурта иши		5A231201
6	Таълим йўналиши:	Пенсия иши	5231300	
	Мутахассислик:	Пенсия иши		5A231301
7	Таълим йўналиши:	Баҳолаш иши	5231500	
	Мутахассислик:	Баҳолаш иши ва рискларни [illegible] (объектлар бўйича)		5A231501
8	Таълим йўналиши:	Давлат бюджетининг ғазна ижроси	5232000	
9	Таълим йўналиши:	Корпоратив молия	5232100	
10	Таълим йўналиши:	Инвестицион лойиҳаларни молиялаштириш	5232700	
11	Таълим йўналиши:	Электрон тижорат	5232800	

Жами: 23 (11+12) та малака талаблари ва ўқув режалари

йўналиши бўйича малака талаб ва ўқув режани мукаммаллаштиришда инобатга олинган.

Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда мазкур малака талаб ва ўқув режани ўқув жараёнларига татбиқ этиш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи директорининг ўринбосари **Ш.З.Давронов**

Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки Раиси **А.Н.Абдуллаев**

Тошкент молия институтининг ўқув ишлари бўйича проректори **И.Н.Қўзиев**

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Таянч ОТМ сифатида Тошкент молия институти томонидан кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасалари вакилларини жалб этган ҳолда ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" қарори мезонлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирлик ва идоралар ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларига экспертизадан ўтказиш учун юборилсин.

3. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режаларига киритилган фанларнинг услубий таъминоти ўрганиб чиқилсин.

4. Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ишлаб чиқишда, шунингдек фанларнинг услубий таъминотини ўрганишда экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар инобатга олинсин.

5. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқланишига тавсия этилганлиги учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси Б. Ю. Ходиев

Масъул котиб Б. Б. Усмонов

5231300 – *Пенсия иши* таълим йўналиши бўйича бакалавриат давлат таълим стандартининг халқаро миқёсидаги бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш

Бакалавриатда таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Seoul National University (South Korea)	University of California Berkeley (USA)	Нидерландия Tilburg University
1.	Бошланиши	3 йил ўрта-махсус таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг	Умумий ўрта таълимдан сўнг ва камида 1 йиллик илмий таълим
2.	Давомийлиги	4 йил	4 йил	3 йил	3 йил
3.	Таълим олувчилар сони	1 - (талабга мувофиқ)	10-20	20-25	Кичик гуруҳларга бўлган ҳолда талабдан келиб чиқиб ташкил этилади.
4.	Ўтиш жойлари	Тошкент молия институти, Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети	Social welfare (ижтимоий фаровонлик) йўналишида – гуруҳларга тақсимлаб	Social Welfare факультетида (тегишли халқаро гуруҳларда)	Social and Behavioral Sciences факультетида (маҳаллий ва *халқаро* гуруҳларда)
5.	Таълим берувчилар	Мос мутахассислик бўйича фан доктори илмий даражаси ёки мутахассислар тайёрловчи кафедра бўйича ушбу таълим муассасасида фаолият кўрсатувчи илмий даража ва илмий унвонга эга бўлган педагог-ходимлар (шунингдек, ишлаб чиқаришдан малакали мутахассислар таклиф этилиши мумкин)	Мос мутахассислик бўйича илмий даражага ва магистр даражасига эга бўлган етакчи мутахассислар	University of California "Social Welfare" факультети профессор-ўқитувчилари ҳамда халқаро даражага эга профессорлар	Tilburg University Social and Behavioral Sciences факультети профессор-ўқитувчилари ҳамда халқаро даражага эга профессорлар
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	Қуйидаги тартибда амалга оширилади: Бакалавриат бўлими - мутахассис тайёрлаш кафедраси мудири – факулътет декани, талаба.	Тегишли факультет ва масъул мутахассислик кафедраси (Pensions, Aging and Retirement)	Тегишли факультет ва масъул мутахассислик кафедраси (Social Welfare)	Тегишли факультет ва масъул мутахассислик кафедраси (Social and Behavioral Sciences)

Бакалавриатда таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Seoul National University (South Korea)	University of California Berkeley (USA)	Нидерландия Tilburg University
1.	Назарий таълим	Ўкув режада белгиланган соатлар ва намунавий ўкув дастуридаги мавзулар бўйича ўтказилади.	Тегишли фан дастурлари асосида амалга оширилади.	Университетда таълим жараёнида мажбурий (core) ва танлов фанлари (optional) "кредит"лар тарзида белгиланган. Яъни, бир хафтада 1 аудитория машғулоти - 3 «кредит», бир хафтада 2 аудитория машғулоти - 6 «кредит» ва х.к.	Университетда ўқитиш курси кредит механизмига асосланган бўлиб, талабалар 36 ой мобайнида 60 «кредит» бали тўплаши талаб этилади.
2.	Амалий таълим	Ўкув дастурида кўрсатилган мавзулар ва уларга ажратилган соатлар бўйича.	Амалий машғулотлар маърузалар ўтиб бўлингандан кейин амалга оширилади ҳамда охирида барча талабалар имтихон топширади.		
3.	Илмий-тадкикот ишлари	Бакалавриатда таълим олувчилар танлаган мавзуси бўйича битирув малакавий ишини амалий маълумотлар асосида амалга оширади. Кафедра ёки бошка ишлаб чикариш муассасалари ходимлари илмий рахбар этиб тайинланади.	Таълим тугашида талабалар ўзларининг илмий лойихаларини тайёрлайдилар ҳамда химоя киладилар.	Илмий лойиха факультет профессор-ўкитувчилари рахбарлигида бажарилади. Бакалавриатни муваффакиятли тамомлаш учун хар бир талаба камида 90 кредит тўплаши, яъни ўтилган курслар бўйича 60 кредит, илмий лойиха эса 30 кредит тўплаши керак бўлади. Сўнгида ҳар бир талаба ўзининг мавзуси бўйича янгилик яратиши талаб этилади.	Таълимнинг якуний боскичида талабалар ўзларининг илмий лойихаларини тайёрлайдилар ҳамда химоя қиладилар.
4.	Мустакил таълим	Талабалар назарий машғулотлар, амалий кўникмалар бўйича асосий база ва бошка жойларда яратилган шароитлардан (таркатма материаллар, амалий маълумотлар, кутубхона, интернет тармоғи) фойдаланган холда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Мустакил таълим алохида назарда тутилмаган. Чунки булар юз фоиз тўлов асосида ўкитилади.	Университетда мустакил таълим назарда тутилмаган, чунки таълим дастури тўлик контракт асосида олиб борилади.	Назарда тутилмайди. Университет талабалари хар йили ўзи танлаган тадкикот мавзуси юзасидан тегишли кредит балини ўзлаштиришни зарурлиги белгиланган.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Талабаларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадкикот ишлари бўйича билимларини баҳолаш тизими асосида жорий, оралик, якуний баҳолаш кўринишида ва хар ярим йиллик ва йиллик аттестация кўринишида амалга	Лойихаларни химоя килиш оркали курс якунланади. Узлуксиз баҳолаш тизими назарда тутилмаган.	Таълим жараёни икки хил усулда назаорат килинади. Лойихаларни химоя килиш ва тест оркали. Лойихаларни химоя килишда талаба танлаган лойихаси бўйича белгиланган муддатда лойиха ишини (индивидуал ёки гурух, яъни team-work) комиссияга топширади. Таълим жараёни тест асосида назорат килиб	Талабалар уч йиллик таълим давомида ўзлари томонидан танланган мавзу бўйича илмий тадкикот олиб боради. Ҳар йил охирида илмий тадкикот мавзуси бўйича белгиланган кредит балини тўплаши талаб

		ширилади. Якуний давлат аттестация саволлари огзаки, тест курининида ва амалий куникмаларни намойиш этиш куринишида талаб килинади.		борилади. Тест синовлари 3 соат давом этади. Тестлар инглиз тилида утказилади. Тест синовлари танланма асосида утказилмайди.	этилади. Ў[illegible] якунида умумий химоя топширилади.

Бакалавриатда таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси Тошкент молия институти 5231300 – Пенсия иши таълим йўналиши	Таълимнинг давомийлиги (соатда)	Seoul National University (South Korea)	University of California Berkeley (USA)	Tilburg University (Нидерландия)
Иктисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	172	Digital Computer Concept and Practice (Рақамли компьютер тушунчаси ва амалиёти)	Society and technology (Жамият ва технология)	Programming for Economists (Иктисодчилар учун дастурлаштириш амалиёти)
Иктисодчилар учун математика	348	Calculus for Humanities and Social Sciences (Гуманитар ва ижтимоий фанлар учун математика)	Applied econometrics and Public policy (Амалий эконометрика ва давлат сиёсати)	Construction and Analysis of Questionnaires (Суровномалар тузиш ва тахлил килиш)
Эконометрика	90	Social statistics (Ижтимоий статистика)	-	Introduction to Statistics (Статистикага кириш)
Касбий психология	100	Psychology (Психология)	-	Psychology (Психология)
Иктисодиёт назарияси	328	Economic Theory – (Иктисод назарияси)	Economic Theory – Micro (Иктисод назарияси-Микро) Economic Theory – Macro (Иктисод назарияси-Макро)	Economics for the Social Sciences (Ижтимоий фанлар учун иктисодиёт)
Микроиктисодиёт. Макроиктисодиёт	268	Microeconomy and macroeconomy (Микроиктисодиёт ва макроиктисодиёт)	Economic Theory – Micro (Иктисод назарияси-Микро) Economic Theory – Macro (Иктисод назарияси-Макро)	Strategy and Organization (Стратегия ва ташкилот)
Статистика	236	Social statistics (Ижтимоий статистика)	Econometrics (Эконометрика)	Introduction to Statistics (Статистикага кириш)
Менежмент. Маркетинг.	200			Financial and Project Management (Молиявий ва лойихавий менежмент)
Молиявий ва бошкарув хисоби	236	-	-	-
Молиявий Тахлил	224	-	Economic Analysis - Micro (Иктисодий тахлил-Микро) Economic Analysis - Macro	Causal Analysis Techniques (Казуал тахлил техникаси)

			(Иқтисодий таҳлил-Макро)	
Аудит	236	-	-	Data Communication and Policy Analysis (Маълумотлар алмашинуви ва таҳлили)
Соликлар ва солиққа тортиш	224	-	-	Competition Policy and Regulation (Ракобат сиёсати ва тартибга солиш)
Суғурта назарияси ва амалиёти	224	Insurance and Risk management (Суғурта ва риск менежменти) Social security (Ижтимоий хавфсизлик)	Social insurance (Ижтимоий суғурта)	Psychology for the Social Sciences (Ижтимоий фанлар физиологияси)
Бюджет ҳисоби	126	-	-	Public Sector Economics (Давлат сектори иқтисодиёти)
Пенсия иши	638	Theories of welfare states (Давлат бойликлари назарияси) Theories of comparative welfare state Social security (Ижтимоий хавфсизлик)	Public assistance (Давлат ёрдами)	Human Resource Studies (Инсон ресурслари) Labor Law (Меҳнат ҳуқуқи)
Давлат мақсадли ва бюджетдан ташқари жамғармалар	196	-	Organizations and social institutions (Ижтимоий институтлар ва ташкилотлар)	Optional Minor Social Sciences (Кичик ихтиёрий ижтимоий фанлар)
Пенсия ишининг дастурий таъминоти	90	-	Society and technology (Жамият ва технология)	-
Чет мамлакатлар пенсия тизими	128	Insurance and Risk management (Суғурта ва риск менежменти) Social security (Ижтимоий хавфсизлик) Social welfare administration (Ижтимоий таъминот бошқармаси)	Social insurance (Ижтимоий суғурта)	Psychology for the Social Sciences (Ижтимоий фанлар физиологияси) Global Management of Social Issues (Ижтимоий масалаларни глобал бошқариш)
Молия	228	Public Finance (Давлат молияси) Public Finance (Давлат молияси)	Public economy (Давлат иқтисодиёти) Public economy (Давлат иқтисодиёти)	The Economics of Banking and Finance (Молия ва банк иқтисодиёти)
Пул ва банклар	228	-	-	
Инвестиция ва инновациялар	166	-	-	Managing Social Capital (Ижтимоий капитални бошқариш)

"Пенсия иши" кафедраси мудири ________ **Б. Маматов**

Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган
***5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабга**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

1. Мазкур *5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаб Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг мақсади, вазифалари ва қоидаларидан келиб чиққан ҳолда тайёрланган. Малака талаб таълим соҳасини тубдан ислоҳ қилиш, ривожланган демократик давлатлар даражасида, юксак маънавий ва ахлоқий талабларга жавоб берувчи юқори малакали кадрлар тайёрлаш миллий тизимини яратишга, "Таълим тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ кадрлар тайёрлаш соҳасида рақобат муҳитини шакллантириш негизида таълим тизимини ягона ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуи сифатида изчил ривожлантиришни таъминлашга, шунингдек, таълим-тарбияга йўналтирилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва карорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорларининг мукаммал амалга оширилишига қаратилган. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури"нинг III қисми, 2018 йил 4 июндаги "2018-2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида"ги ПҚ-3769-сонли, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли Қарорларида ҳамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ижросини таъминлаш асосида ишлаб чиқилган.

2. Малака талаб дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ўз аксини топган. Шу жумладан: таълимнинг устуворлиги, унинг ривожланишининг биринчи даражали аҳамиятга эга эканлиги, билим, таълим ва юксак интеллектнинг нуфузи; таълимнинг инсонпарварлашуви, инсон қобилиятларининг очилиши ва унинг таълимга нисбатан бўлган турли-туман эҳтиёжларининг қондирилиши, миллий ва умумбашарий қадриятлар устуворлигининг таъминланиши, инсон, жамият ва атроф-муҳит ўзаро муносабатларининг уйғунлашуви; таълим олувчиларда эстетик бой дунёқарашни хосил қилиш, уларда юксак маънавият, маданият ва ижодий фикрлашни шакллантириш; таълимнинг миллий йўналтирилганлиги, таълимнинг миллий тарих, халқ анъаналари ва урф-одатлари билан узвий уйғунлиги, Ўзбекистон халқларининг маданиятини сақлаб қолиш ва бойитиш, таълим ва тарбиянинг узвий боғлиқлиги, бу жараённинг ҳар томонлама камол топган инсонни шакллантиришга йўналтирилганлиги; иқтидорли ёшларни аниқлаш, уларга таълимнинг энг юқори даражасида изчил равишда фундаментал ва махсус билим олишлари учун шарт-шароитлар яратиш ҳисобга олинган.

3. Малака талаб асосида таълим олувчиларда пенсия иши соҳасида чуқур билим, ижодий қобилиятни намоён этиш, мустақил фикрлаш, интеллектуал жиҳатдан ривожланиш, илғор технология соҳасида педагог кадрларнинг малакасини бевосита ишлаб чиқаришда мунтазам равишда ошириб бориш ҳамда юксак касбий малакавий кўникма шаклланишини таъминланади.

4. Мазкур *5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаб халқаро тажриба, кадрлар тайёрлаш соҳасида ўзаро манфаатли халқаро ҳамкорликни ривожлантириш, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлашни рағбатлантириш, кадрлар тайёрлаш ва ҳамкорликдаги илмий ишланмаларни яратишда

муассасаларнинг хизмат кўрсатиш салоҳиятидан унумли фойдаланиш, хизмат кўрсатишда кадрлар тайёрлашни қўллаб-қувваш, фаннинг ривожланиш даражаси ва илғор ютуқлари, иқтисодиётни модернизациялаш шароитида кадрларга нисбатан амалиётда қўйиладиган талаблар, олий таълимни ривожланган мамлакатлардаги (Жанубий Корея – Seoul National University, АҚШ – University of California, Berkeley) тараққиёт тенденциялари билан қиёсий таққослаш натижаларини ҳисобга олган ҳолда илмий асосланган.

5. Таълим турлари ва босқичлари бўйича малака талабнинг келишилганлиги ва изчиллиги, таълим ва тарбиянинг инсонпарвар, демократик характерда эканлиги, таълимнинг узлуксизлиги ва изчиллиги, таълим тизимининг дунёвий характерда эканлиги, давлат таълим стандартлари доирасида таълим олишнинг ҳамма учун очиқлиги, таълим ва тарбия жараёнининг ижодий фикрлайдиган, мустақил қарорлар қабул қилишга қодир, ҳар томонлама ривожланган, баркамол шахсни шакллантиришга йўналтирилганлигини ҳисобга олган ҳолда уларнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилган. Хусусан, *5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши учун малака талаб ва ўқув режада кадрлар истеъмолчилари сифатида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банкининг таклифлари асосида қўшимча ва ўзгартиришлар киритилган.

6. Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига боғлиқ равишда ўқувчиларнинг қобилиятлари ва имкониятларига мувофиқ равишда таълимга табақалаштирилган ёндашувини жорий этиш, таълим беришнинг илғор педагогик технологияларини, замонавий ўқув-услубий мажмуаларни яратиш ва ўқув-тарбия жараёнини дидактик жиҳатдан таъминлаш ҳисобга олинган.

7. Таълим олувчиларни тайёрлашда янги ижтимоий-иқтисодий шароитларда таълимнинг талаб қилинадиган даражаси ва сифатини, кадрлар тайёрлаш тизимининг амалда фаолият кўрсатиши ва барқарор ривожланишининг кафолатларини, устуворлигини таъминловчи ҳуқуқий, моддий-техника ва ахборот базасини яратиш, таълим фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари ва тартиботининг белгиланган меъёр-қоидаларга мослигига эришилган.

8. Малака талабнинг технологиклиги – унинг бажарилишини назорат қилиш ва унинг меъёрлари ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, *5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабни ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этган.

9. *5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабга тажрибада синовдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалиёти (фан ва ишлаб чиқариш ўртасида пухта ўзаро ҳамкорлик ва ўзаро фойдали интеграцияни таъминлаш, таълим тизимини ягона ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуи сифатида изчил ривожлантириш) фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилган.

10. *5231300 – "Пенсия иши"* бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талаб Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлаш тизими ва "Иқтисод" таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти (Ўзстандарт агентлиги. 30.10.2015 й. 5927-сон) қоидалари талабларига, шу жумладан, стандартлаштиришнинг асосий мақсадларига, республикада стандартлашга доир ишларни мақбул даражада ташкил этиш, мувофиқлаштириш ва таъминлаш функциясига, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари таълим дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ҳамда битирувчиларнинг тайёргарлигига нисбатан қўйиладиган умумий малака талабларига тўлиқ мос келади.

"Пенсия иши" кафедраси мудири **и.ф.н. Б. Маматов**

II. ЎҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Талабанинг ўқув юкламаси (соатларда)									Соатларнинг курс, семестр ва ҳафталар бўйича тақсимоти							
		Умумий юкламанинг ҳажми		Аудитория машғулотлари (соатларда)						Мустақил таълим	1-курс		2-курс		3-курс		4-курс	
											Курслардаги ҳафталар сони							
											43		43		44		42	
											Семестрлар							
				Жами	Маъруза	Амалий	Лаборатория	Семинар	Курс лойиҳаси (иши)		1	2	3	4	5	6	7	8
											Семестрдаги аудитория машғулотлари ҳафталарининг сони							
		соат	%								18	18	18	14	16	14	12	10
1.00	**Гуманитар ва табиий-илмий фанлар**	**1662**	**25,64**	**998**	**288**	**564**	**36**	**110**		**664**	**24**	**15**	**6**	**6**	**2**	**2**	**2**	**2**
1.01	Ўзбекистон тарихи	78		54	26			28		24	3							
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78		54	26			28		24		3						
1.03	Фалсафа	128		72	36			36		56			4					
1.04	Диншунослик	64		36	18			18		28	2							
1.05	Ўзбек (рус) тили	150		90		90				60	3	2						
1.06	Хорижий тил	356		196		196				160	2	2	2	2	2	2		
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128		72	10	62				56	2	2						
1.08	Иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	172		108	36	36	36			64	4	2						
1.09	Иқтисодчилар учун математика	348		216	108	108				132	8	4						
1.11	Эконометрика	90		56	28	28				34				4				
1.11	*Танлов фанлари*	*70*		*44*		*44*				26							2	2
2.00	**Умумкасбий фанлар**	**2610**	**40,28**	**1410**	**660**	**750**			**3к**	**1200**	**4**	**13**	**18**	**12**	**12**	**16**	**8**	**10**
2.01	Касбий психология	100		54	18	36				46		3						
2.02	Иқтисодиёт назарияси	328		180	72	108			1к	148	4	6						
2.03	Микроиқтисодиёт. Макроиқтисодиёт	268		144	72	72				124		4	4					
2.04	Статистика	236		128	64	64				108			4	4				
2.05	Менежмент. Маркетинг	200		108	36	72				92			6					
2.06	Молиявий ва бошқарув ҳисоби	236		128	64	64				108			4	4				
2.07	Молиявий таҳлил	224		120	60	60				104					4	4		

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЎҚУВ РЕЖА

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Тошкент молия институти
ректори
__________ Н.Хайдаров
201__йил «___» ______________
м.ў.

Таълим йўналиши:
5231300 – Пенсия иши

“КЕЛИШИЛДИ”
Ўзбекистон Республикаси Олий
ва ўрта махсус таълим вазири
______________ И.Мажидов
201__йил «___» ______________
м.ў.

Академик даража-БАКАЛАВР
Ўқиш муддати-4 йил
Таълим шакли-кундузги

BS231300-1.2

I. ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ

Курс	Хафталар																																																				Ўқув жараёни хафталари сони:					Таътил хафталари сони	Ҳаммаси
	Сентябрь				Октябрь					Ноябрь				Декабрь				Январь					Февраль				Март				Апрель					Май				Июнь				Июль					Август				Жами	шундан: Назарий ва амалий таълим	Аттестациялар	Малакавий амалиёт	Битирув малакавий иши		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52							
I																		Т	Т		А	А																			А	А	М	М	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	А	43	36	5	2		9	52
II																		Т	Т		А	А															А	А	М	М	М	М	М	М	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	А	43	32	5	6		9	52
III																	А	Т	Т	А															А	А	М	М	М	М	М	М	М	М	М	Т	Т	Т	Т	Т	Т	А	44	30	5	9		8	52
IV													А	М	М	М	М	Т	Т	М	М	М	М	М	М	М	М	М	А											А	Б	Б	Б	Б	Т	Т	Т	Т					42	22	3	13	4	6	48
Жами																																																					172	120	18	30	4	32	204

	Назарий ва амалий таълим	А	Аттестациялар	М	Малакавий амалиёт	Б	Битирув малакавий иши химояси билан ёки ихтисослик фанларидан Давлат аттестацияси	Т	Таътил

2.08	Аудит	236		128	64	64			1к	108							4	3
2.09	Солиқлар ва солиққа тортиш	224		120	60	60				104					4	4		
2.10	Суғурта назарияси ва амалиёти	224		120	60	60				104					4	4		
2.11	Бюджет ҳисоби	126		68	34	34			1к	58							4	2
2.12	*Танлов фанлари*	*208*		*112*	*56*	*56*				*96*				*4*		*4*		
3.00	**Ихтисослик фанлари**	**1868**	**28,83**	**988**	**494**	**494**			**4к**	**880**			**4**	**12**	**16**	**8**	**20**	**14**
3.01	Пенсия иши	638		336	168	168			2к	*302*			4	4	4	4	4	4
3.02	Давлат мақсадли ва бюджетдан ташқари жамғармалар	196		104	52	52			1к	92						4	4	
3.03	Пенсия ишининг дастурий таъминоти	90		48	24	24				42							4	
3.04	Чет мамлакатлар пенсия тизими	128		68	34	34			1к	60							4	2
3.05	Молия	228		120	60	60				108				4	4			
3.06	Пул ва банклар	228		120	60	60				108				4	4			
3.07	Инвестиция ва инновациялар	166		88	44	44				78							4	4
3.08	*Танлов фанлари*	*194*		*104*	*52*	*52*				*90*					*4*			*4*
4.00	**Қўшимча фанлар**	**340**	5,25	**204**	**102**	**102**				136	**2**	**2**	**2**			**4**		**4**
	Жами	6480	100,00	3600	1544	1910	36	110	7к	2880	30	30	30	30	30	30	30	30
	Малакавий амалиёт	1620																
	Битирув малакавий иши	216																
	Аттестациялар	972																
	Жами	2808																
	Ҳаммаси	9288																

Изох:

1 Олий таълим муассасаси ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олади.

2. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари қўшимча фанлар блокининг соатлари ҳисобига, ҳарбий йиғин эса таътил вақти ҳисобига ўтказилади. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари ўтказилмайдиган ҳолларда меҳнат бозори ва кадрлар буюртмачиларининг талабларига мослашувчанлиги ва ҳаракатчанлигини таъминлаш учун олий таълим муассасаси кенгашининг қарори билан фойдаланилади

3 Ўқув режа асосида олий таълим муассасаси ҳар йили ишчи ўқув режасини тузади. Бунда олий таълим муассасасига талабалар юкламасининг ҳафталик ҳажмини сақлаган ҳолда ўқув фанлари блоки ҳажмини 5 фоизгача, блоклар таркибидаги фанлар ҳажмини 10 фоизгача ўзгартириш ҳамда аудитория юкламасининг умумий ҳажмини сақлаган ҳолда, айрим семестрларда ҳафталик юкламалар ҳажмини эркин белгилаш ҳуқуқи берилади.

4. Талаба билимини баҳолаш рейтинг тизимига мувофиқ ўқув жараёни давомида амалга оширилади.

5. Битирув малакавий ишини бажариш муддатлари таркибига уни ҳимоя қилиш ҳам киритилади.

6. Хорижий тил фанининг охирги семестрларда битирувчи курслар учун қўшимча фанлар блоки ва танлов фанлари соатлари ҳисобидан ҳар ҳафтада 2 соатдан "Амалий инглиз тили" фани ўқитилади.

7 *Жисмоний тарбия ва спорт фани таркибида "Валеология асослари" курсидан 10 соат ҳажмда маъруза, 8 соат ҳажмда амалий машғулот ўқитилиши кўзда тутилади.

8. Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

9 Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Ўқув жараёнининг таркибий қисмлари	Ҳафталар сони	Семестр	Давлат аттестацияси
Назарий ва амалий таълим	120	1-8	Битирув малакавий ишини ҳимоя қилиш ёки ихтисослик фанларидан Давлат аттестацияси
Малакавий амалиёт	30	2, 4, 6, 8	
Аттестациялар	18	1-8	
Битирув малакавий иши	4	8	
Таътил	32	1-8	
Жами	204		

Янги дастурлар ва ўқув адабиётларининг жорий этилишини назорат қилиш Бош бошқармаси бошлиғи С.Ниязбеков

Маънавий-ахлоқий тарбия бошқармаси бошлиғи О.Базаров

ОЎМКҲТРМ директори Б.Рахимов

Тошкент молия институти ўқув ишлари бўйича проректори И.Кузиев

Кадрлар буюртмачилари:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ижро этувчи директори ўринбосари Ш.Давронов

Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки Раиси А.Абдуллаев

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашида маъқулланган

2018 йил "18" 08 даги 4- сонли баённома